

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Proje No	
Proje Başlığı	Yerel Domates Genotipleri Kullanılarak Yeni Hat ve Çeşitlerin Geliştirilmesi
Projenin İngilizce Başlığı	Breeding of Local Tomato Genotypes and Development of New Varieties
Projeyi Yürüten Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ANTALYA
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Serkan AYDIN
Yardımcı Araştırmacılar	İbrahim ÇELİK, Bengi TOPKAYA, Emine GÜMRÜKÇÜ
Başlama- Bitiş Tarihleri	01.01.2020- 31.12.2024
Projenin Toplam Bütçesi	276.000 TL
Proje Özeti:	<p>Örtüaltı alanlarımızın % 50'sinden fazlasında domates yetiştirilmekte ve serada yetiştirilen domates çeşitlerinin % 100'ünü de F1 hibritler oluşturmaktadır. Hibrit çeşit geliştirme çalışmaları ilk olarak 1970'li yıllarda Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde başlamış ve bu güne kadar 30'a yakın çeşit geliştirilmiş, bunlardan bazıları ebeveyn satışı ile özel sektöre aktarılmıştır.</p> <p>Yerli çeşitlerimizin tadı, kokusu, aroması ve benzeri özellikleri iyi olmakla birlikte verimlerinin düşük olması, raf ömrünün kısa, hastalıklara dayanıklılığın az ve meyvelerinin şekilsiz olması gibi olumsuz özellikleri nedeniyle ticari üretim için çok tercih edilmemektedir. Yerli domates genotip ve çeşitlerimizin olumsuz özellikleri giderildiğinde geniş pazarlar bulabileceği düşünülmektedir. Bu sebeplerden dolayı yerel domates genotiplerinin tanımlanması ve kendi aralarında yapılacak melezleme ile özel bir gen havuzunun oluşturulması ve bu havuzun ıslah programlarında kullanılması önemlidir.</p> <p>Bu çalışmada, ülkemizin çeşitli bölgelerinden elde edilmiş farklı tiplerdeki yerel genotiplerin arasından seçilen iri, basık ve dilimli karakterdeki 5 genotip ve Enstitümüz gen havuzundaki dayanıklılıkları bulunan çeşitli kademedeki hatlar kullanılacaktır. Melezleme ıslahı yoluyla, TSWV (Domates Lekeli Solgunluk Virüsü), TYLCV (Domates Sarı Yaprak Kıvrıcıklığı Virüsü) ve Fusarium hastalıklarına tolerant, yerel karakterini muhafaza eden, iri, verimli ve kaliteli yeni hatlar ve çeşitler geliştirilmesi amaçlanmaktadır.</p>
Anahtar Kelimeler:	<i>Solanum lycopersicum</i> , ıslah, yerel genotip, tolerant